

گروه پزشکیان وکادر پزشکی ایرانیان مدافع حقوق بشر
Medical Professionals for Human Rights in Iran – Austria

و
جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران-اتریش

Komitee zur Verteidigung der Menschenrechte im Iran, Österreich.

در نهایت تأسف، شاهد موج جدیدی از "افغان ستیزی" در کشور و جامعه ایران هستیم

افزایش شمار مهاجران افغانستانی در ایران پس از قدرت گرفتن مجدد گروه طالبان، وضعیت بحرانی اقتصادی در ایران، بی‌کاری مزمن، فقدان مشروعیت سیاسی حکومت و انباشت مشکلات اجتماعی حاکم بر کشور، تلاش حکومت و برخی گروه‌های مخالفان آن برای بهره‌برداری از احساسات مردم علیه افغانستانی‌ها در راستای منافع خود، باعث رشد کم سابقه «افغان‌هراسی» در ایران طی ماه‌های اخیر شده است.

طبق گزارش آژانس پناهندگان سازمان ملل که به تأیید احمد وحیدی وزیر کشور دولت رئیسی نیز رسیده، شمار شهروندان کنونی افغانستانی که در ایران زندگی می‌کنند، اخیراً به حدود 5 میلیون نفر برآورد شده است. این رقم تقریباً معادل 5.8 درصد جمعیت ایران به شمار می‌رود. وزیر آموزش و پرورش ایران نیز در تأیید این مورد، اوایل مهرماه از تحصیل 600 هزار دانش آموز تبعه خارجی در مدارس این کشور خبر داد. بنا براین، ادعاهایی که در برخی از شبکه‌های اجتماعی، درباره حضور 10 تا 15 میلیون شهروند افغانستانی در ایران می‌شود، نادرست می‌باشند. انتشار مطالب متعدد با ادبیات «بیگانه‌هراسی» در میان بعضی شبکه‌های اجتماعی طی ماه‌ها و هفته‌های گذشته علاوه بر هتاک و اتهامات کلامی در برخی از موارد، تبدیل به حملات و خشونت فیزیکی نیز علیه مهاجران افغان شده است. در روزهای گذشته چندین ویدئوی ناراحت‌کننده از آزار و اذیت شهروندان افغانستانی مقیم ایران در شبکه‌های اجتماعی منتشر و حتی حملاتی نیز به منازل افغانستانی‌ها در شهرهای مختلف ایران گزارش شده است.

اینگونه مطالب و افکار از دوسوی مختلف مطرح می‌شوند: گرایش‌هایی که سعی در مقصر جلوه دادن مهاجران و پناهندگان به عنوان عامل اصلی مشکلات کشور به ویژه مشکلات اقتصادی می‌کنند. این گرایش‌ها می‌توانند به عنوان وابستگی به جمهوری اسلامی تلقی شوند. گرایش دوم که در میان بیگانه‌ستیزان مخالف جمهوری اسلامی ریشه دارد، کوشش می‌کند ورود «بی‌رویه» شهروندان افغانستانی را پروژه‌ای از سوی رژیم برای سرکوب آزادیخواهان ایران و جایگزین کردن شهروندان ایران قلمداد کند. هر دو گرایش با هدف‌های مختلف به تحریک بیگانه‌ستیزی در ایران دست می‌یازند. این رویکرد‌ها در کشوری مثل ایران که از یک استبداد تاریخی رنج می‌برد و فاقد جامعه مدنی فعال و آزاد می‌باشد، به غایت خطرناک است. خطر در آن جا نهفته است که بسختی می‌توان رفتارهای ضد مهاجران را در جامعه کنترل کرد. با توجه به این مهم که اکثر شهروندان افغانستانی علیرغم سال‌ها سکونت و زندگی در ایران یا حتی با داشتن فرزندان که در ایران متولد شده‌اند نیز با مشکلات زیادی برای گرفتن حداقل‌های حقوق شهروندی مواجه بوده، و در ایران در یک تبعیض سیستماتیک و رسمی و بحران هویتی بسر می‌برند. این وضعیت فضا را برای تنش میان این شهروندان و جامعه ایران مستعد می‌سازد.

ما دو سازمان حقوق بشری در وین معتقدیم که در درجه نخست و در سطح کلان دولت مسئول حل و فصل مشکلات پناهندگان است. از جانب سازمان ملل و "ان جی او"ها برنامه‌ها و ساختارهای مختلف و متعددی به منظور ادغام مهاجران با جامعه میزبان پیشنهاد و اجرا شده و دولت ایران هم می‌تواند از این طرح‌ها و برنامه‌ها استفاده کند. ما عدم وجود اراده کافی و سوء مدیریت در سیاست ادغام و انتگراسیون مهاجران افغانستانی، استفاده ابرازی از آن‌ها، مقصر جلوه دادن آنها در کاستی‌ها، فقر اقتصادی، تورم و بیکاری حاکم بر کشور که موجب ایجاد تنش در زندگی مسالمت‌آمیز بین این مهاجران و بخشی از جامعه شده را در مسئولیت حکومت جمهوری اسلامی دانسته و خواهان اتمام ناکارآمدی‌ها در این مهم هستیم. از سوی دیگر حرکات بیگانه‌ستیزانه از سوی برخی از گرایش‌های مخالفین جمهوری اسلامی را که برای مبارزه با رژیم از حضور شهروندان افغانستانی در ایران سوء استفاده می‌کنند، ناقض اعلامیه جهانی حقوق بشر می‌دانیم. ما چنین رفتار و رویکرد‌ها را علیه شهروندان افغانستانی برضد اصول حقوق بشر و کنوانسیون حقوق پناهندگان دانسته و خواستار مسئولیت‌پذیری دولت جمهوری اسلامی می‌باشیم. دولت ایران به کنوانسیون حقوق پناهندگان یا کنوانسیون ژنو متعهد است و مانند سایر کشورهای عضو سازمان ملل ملزم به رعایت حقوق انسانی پناهندگان می‌باشد.

با درود فراوان

جامعه‌ی دفاع از حقوق بشر در ایران - اتریش
گروه پزشکیان و کادر پزشکی ایرانیان مدافع حقوق بشر

Medical Professionals for Human Rights in Iran – Austria

Getreidemarkt 11 / Re. Stiege /23a

1060 Wien, Austria

Kontakt: Email: presse@iranmed.at Tel.: +43 664 3816666

Komitee zur Verteidigung der Menschenrechte im Iran, Österreich

Website: human-rights-iran.org

Sprecher: Prof. Dr. Siroos Mirzaei

Dr. Behrooz Bayat